

en Mand har, men til hans Menneskeværd i og for sig, og forlange den almindelige Valgrets Princip gennemført end at holde særlig paa Systemet: alle Skatteydere. Det Standpunkt, som det socialdemokratiske Mindretal hævder, afviger jo kendelig fra Grundloven, idet den selv for politiske Anliggender bestemt har tildelt Pengesækken en overvejende Indflydelse gennem Bestemmelserne om Landstingets Sammensætning. Ellers kan der jo teoretisk talt siges meget smukt og godt om Tanken, hvorimod jeg slet ikke kan indse, at det, naar man kommer ind paa at indskrænke Valgretten til Skatteyderne, lyder overbevisende at sige, at disse Skatteydere skulle have samme Valgret. Det er noget, de heller ikke have uden for Kjøbenhavn. Der er en væsentlig Forskel, og jeg kan ikke se rettere, end at tillægger man det overhovedet Betydning, at en Mand svarer Skat, maa man ogsaa tillægge det Betydning, hvor stor Skat han svarer, og saa forekommer det mig ikke ganske naturligt at tillægge alle Skatteydere lige stor Valgret. Selvfølgelig kunde ingen finde paa at forlange, at der skal tillægges dem Valgret i samme Grad, som de yde Skat, — det vilde føre til ganske umulige Resultater — og heller ikke vil jeg paastaa, at Regeringsforslaget, som stemmer med den bestaaende Tilstand, er særlig fuldkomment; men der er dog her ydet de højere Skatteydere en Slags Kompensation, fordi de ikke have denne særlige Ret, som er hjemlet dem ved Loven om Valgret i kommunale Sager uden for Kjøbenhavn. Jeg kan derfor ikke indse, hvorfor man skulde fravige den nuværende Tilstand, der jo dog i nogen Maade skulde synes at kunne sikre de større Skatteydere. I øvrigt skal jeg villig indrømme, at Resultaterne have vist, at foreløbig lader det til, at den Garanti, man har i den bestaaende Tilstand, ikke har været af stor Betydning, idet det i Øjeblikket faktisk er de laveste Skatteydere, som ganske dominere Valget. Hvorvidt dette vil blive ved, er en Sag for sig. Jeg tillader mig at betvivle det; men det skal jeg ikke komme ind paa.

Der er selvfølgelig ingen Anledning for mig til at gaa ind paa en Omtale af de mangfoldige Forslag, med Hensyn til hvilke det Mindretal, hvortil jeg hører, har sluttet sig til Flertallet. Der er jo den ærede Ordfører for Udvalget ogsaa Ordfører for os. Jeg skal dog med et Par Ord omtale et enkelt Forslag, nemlig det, der tilsigter at give Kvinderne Valgret og Valgbarhed. Det er, saa vidt jeg ved, noget

nyt, at Udvalgets Medlemmer af Højre have besluttet sig til det, og at de have gjort det enstemmig. For mit Vedkommende er den Stilling, jeg indtager, ikke ny, idet jeg tror, at jeg fra det første Aar, jeg sad i Rigsdagen, har stemt for Kvindernes Valgret i kommunal Henseende. Jeg tror, det er meget heldigt, at Højre nu er naaet til Enighed, i alt Fald i Udvalget, om dette Spørgsmaal. Vi vide i øvrigt ikke, hvorvidt vore Meningsfæller i Salen dele vor Anskuelse. Det er meget muligt, at der ikke vil være saa ganske faa, der stemme imod denne Paragraf. For mig har det staaet ganske klart, at i hvert Fald den kommunale Valgret for Kvinder er en simpel Retfærdighedshandling. Naar en Kvinde, som f. Eks. en Enke, sidder med en Flok Børn, er stillet i enhver Henseende ganske med en Mands Ansvar og meget vel bliver fundet af Rodemesteren, naar der er Tale om Skat, er det ganske rigtigt, at hun faar en lignende Indflydelse paa Pengenes Anvendelse som en Mand, der er stillet under de samme Forhold. Jeg kan derfor kun glæde mig over, at vi nu ere komne saa vidt, at i alt Fald Udvalgsmedlemmerne af Højre ere enige om at tiltræde Kvindens Valgret. Som en naturlig Følge deraf fremkommer ogsaa Kvindens Valgbarhed. I det Øjeblik man betragter Kvinderne som Borgere, er det ogsaa naturligt, at de kunne repræsentere Borgerne, blive Borgerrepræsentanter. Det kan godt være, man vil trække lidt paa Smilebaandet ved Tanken om kvindelige Borgerrepræsentanter, men jeg tror ikke, der er andet komisk i det, end hvad der ofte er i det uvante. Det er vist noget, som snart vil fortage sig, og som man saa ikke vil tillægge Betydning.

Indenrigsministeren (*Bardenfleth*):

Den ærede Ordfører har jo ret udførlig omtalt de forskellige Forslag, der i sin Tid have været fremme om Forandring i de kommunale Valg i Kjøbenhavn. Jeg behøver for saa vidt ikke at gaa udførlig ind paa Sagens Forhistorie. Jeg skal kun minde om, at den Form, hvori Forslaget jo har foreligget fra Regeringens Side, er den samme, hvori det fremkom i Fjor, og da nærmest var foranlediget ved Udtalelser, som, saa vidt jeg erindrer, i Samlingen 1895—96 fremkom fra det høje Tings Side, og hvorefter man ogsaa fra Flertallets Side mente, at det dog vel for at faa en Ende paa denne Sag var rettest at indskrænke denne Reform til Indførelse af Forholdstalsvalgmaaden, fordi man maatte